

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB17 : 1850

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB17 : 1850", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Anne Mette Hansen; Johnny Kondrup, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2006 , s. 194.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb17-txt-shoot-n111.pdf> (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 23

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

NB17:111

#

Det Frivillige.

Dette er en besynderlig Uklarhed i Luthers Prædiken over Xsti Fristelse.

Luther tager af Evangeliet Anledning til at advare mod de selvvalgte Lidelser. Han siger man skal ikke selv vælge Lidelser, naar Aanden ikke driver En.

Men naar det er, fordi Aanden driver En, saa er det jo dog det Frivillige.

Hvilken er i Henseende til Lidelse Forskjellen mellem det Frivillige og det Ufrivillige? det Ufrivillige er naar Lidelsen er faktisk tilstedeværende uden nogensomhelst min Medvirken. Naar jeg trods alle Anstrengelser for at faae Udkommet, ikke kan faae det: saa er det Ufrivilligt. Naar jeg, som jeg bedst gaaer paa Gaden, bliver overfaldet, saa er det ufrivilligt. Men naar jeg som Luther selv træder vidnende frem, vidnende mod Paven: saa er det Frivilligt, han kunde jo lade det være. At sige: at han kunde det ikke anderledes, er meget rigtigt, men er et Spilfægterierie, hvis han saaledes vil gjøre Aandens Tilskyndelse identisk med udvortes Nødvendighed.

Altsaa bliver det Frivillige dog tilbage. Anderledes kan det heller ikke være; gaaer det Frivillige ud, saa er Xstd. afskaffet – hvad den ogsaa er. Med det Frivilliges Forsvinden forsvinder »Anfægtelse«, og med Anfægtelses Forsvinden forsvinder Xstd – som den er forsvundet i Xstheden.

Xsti hele Liv er frivillig Lidelse, som hans Komme for at lide er frivillig. Ja selv i Fristelses Historien og just i det første Tilfælde (i Anledning af hvilken Luther gjør hiin Bemærkning) viser [sig] det Frivillige. Naar jeg hungrer og ikke har Brød er det Ufrivilligt; men har jeg Brød eller har jeg det i min Magt at skaffe Brød og ikke vil benytte det: saa er det Frivilligt –^a

a og Xstus havde det jo i sin Magt at kunne skaffe Brød. Det Frivillige er Lidelse i Troens Kamp med Gud. Jeg har det i min Magt at unddrage mig, men der er Noget i mig, som siger mig, at det vilde være Gud kjerere, at jeg holdt ud – men dette kan jo ogsaa være Stolthed, kan ogsaa være at friste Gud. Listig som Verden er, har den ved Hjælp af at urgere det Begreb at friste Gud, afskaffet Xstd.